

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΚΥΒΕΛΗ - ΑΛΙΚΗ

Γνώρισα τη μητέρα στα χρόνια πάνω κάτω τα σημερινά της κόρης. Ένα κοριτσάκι λεπτό, χαριτωμένο, τετραπέρατο. Την πρωτόειδα ένα δειλινό σε μια καλλιτεχνική έκθεση, θαρρώ, που εΐτανε μέσα σε κάποια σάλα κυκλωτερή σαν άλωνι, στην οδό Έδουάρδου Λύ, όπου σήμερα το θέατρο «Απόλλων». Την άκουσα να λέει ξευπνάδες, σωρό ξευπνάδες και ρώτησα κάποια γνωστή μου δεσποινίδα ποιά είναι.

— «Η Κυβελίτσα! Δεν την ξαίρεις;

Αν την ήξαιρα Δεν άργησα όμως νάν τη μάθω. Την πρωτογεροκόρησα στην «Αγριόπατσια» τού Ίφεν και ύστερα σε άλλα έργα. σε τόσα έργα της «Νέας Σκηνης». Η Κυβελίτσα δεν άργησε να γίνει Κυβέλη, να επιβληθεί, να κατακτήσει τη σκηνή, τόσο να την κατακτήσει και τόσο να επιβληθεί, ώστε την προπερασμένη βδομάδα, μια απογευματινή που πρωτόειδα την κόρη της, την Άλίκη, στα «Διονύσια» ως Άδέλα στο «Κοριτσάκι» δε δίστασα καθόλου να πώ:

— «Ίδια ή Κυβέλη μικρή!....

Γιατί ακριβώς έτσι πρωτόειδα και την Κυβέλη ως Έδβίλη. Ένα κοριτσάκι. Όπως και την Άλίκη ως Άδέλα. Άλλο, φυσικά, τού Ίφενικό κοριτσάκι κι άλλο τού κοριτσάκι που μās δώσανε οι Γάλλοι, κωμωδιογράφοι. Μά δε σημαίνει. Έγώ τού πρώτο παρουσιάσιμά τους στη σκηνή σύγκρινα, τού θάρρος τους, τη φωνή τους, την ύποκρισή τους. Κι όσο με βοηθούσε ή μνήμη, σύγκρινα κείνο τού δειλινό και από τη σύγκριση αυτή τούτο τού συμπερασμα βγήκε: Μητέρα και κόρη Ίδιες κι απαράλλαχτες.

Όχι μίμηση ή Άλίκη της Κυβέλης, όχι αντίγραφο της, όχι μικρογραφία της, όπως εΐπανε μερικοί που βλέπουν την επιφάνεια, που κρίνουν εξοφρεσα. Έπηρεασμένη ίσως κάπως τώρα, στα πρώτα βήματά της, από τη μητέρα της — κι αυτό τού βρισκω φυσικώτατο — μά με ψυχή δικιά της, με προσωπικό παίξιμο.

Μια μέρα, και γλήγορα, θα φύγει όλωσδιόλου ή επιδραση και θάρχησει και ή Άλίκη να δημιουργεί. Δε θα θυμίζει πιά, δε θα γεννάει σύγκρισης. Θα τραβήξει δικό της δρόμο. Θα γίνει Άλίκη. Και θάν τού δητε. Έχει τόσα και τόσα χαρίσματα. Έχει κ' ένα δάσκαλο κι οδγηγητή, ασύγκριτο από καλλιτεχνική άποψη κι από θεατρική μόρφωση, τόν πατέρα της, τόν Κώστα Θεοδωρίδη. Έχει δηλαδή παραπάνω κι από ό,τι χρειάζεται για να γίνει Άλίκη — όπως ή μητέρα της έγινε Κυβέλη.

Α. Π. Τ.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΑΧΟ

— «Η «Παρθενιά» και άλλα έργα τού Πόντεν (Κοίταξε προπερασμένο φύλλο, σελ. 47)

— «Η «Παρθενιά» («Jungfräulichkeit»), ένα άλλο έργο τού Πόντεν, έχει για λίγισμο τού πρόβλημα των σχέσεων των δύο φύλων άνομεταξύ τους. Στα περισσότερα φιλολογικά έργα όλων των λαών, παίζει τού πρόβλημα αυτό ένα περισσότερο ή λιγώτερο σπουδαίο ρόλο, μά πολλές φορές νοσταλγεί κανείς και κανένα βιβλίο, που να είναι απαλλαγμένο από έρωτικά μοτίβα, γιατί πολλοί μεταχειρίζονται τού ιερό αυτό πρόβλημα με έναν τρόπο, που δεν τού ταιριάζει καθόλου. Ο κύριος σκοπός τέτοιων κλαμαράδων, άμα καταγίνονται με έρωτικά προβλήματα, είναι μονάχα μια όσο τού δυνατό πιο μεγάλη κυκλοφορία των βιβλίων τους, και όχι ή έρευνα της αλήθειας. Ξαίρουμε πιά όλοι καλά, πώς κατάντησαν μερικοί τού θέατρο, ώστε να βρίσκεται αυτό τόσο μακριά από τού ιδανικό των αρχαίων Έλλήνων και τού Σχίλλερ. Μά ο Πόντεν μās παρασταίνει στο βιβλίο αυτό τόν έρωτα για τέτιον που είναι και όχι για τέτιον που θέλουνε μερικοί να είναι. Ο Ρόχους ζει μαζί με τη Γενοβέφα, την παιδική εκείνη ζωή, όπου άγώρια και κορίτσια νομίζουν άκόμα πώς ή μόνη τους διαφορά είναι τού φορέματά τους, τη ζωή εκείνη, όπου είναι άκόμα καλύτερα. Άκόμα παιδί, αναγκάζεται ο Ρόχους, από τη ματαιοδοξία των γονιών του, να γίνει πατάς. Τονε στέλνουν στην πόλη — και τού δυό είναι χωριζτόπαιδα — για να μάθει λατινικά και ό,τι άλλο χρειάζεται ένας φραγκόπαπας. Μά ύστερα από μερικά χρόνια γυρίζει πίσω στο χωριό, γεμάτος απογοήτευση για την άφύσικη ζωή που πέρασε μέσα στο ιεροδιδασκαλείο, πιάνει πάλι τού τσαπλι και ξαναβρίσκει την παιδική του φίλη Γενοβέφα. Τώρα αρχίζει ανάμεσα στους δυό νέους ή έποχη ενός άθώου και άγνωστου έρωτα, μια επανάληψη εκείνων των άμορφων χρόνων, όπου εΐτανε άκόμα παιδάκια, ο Ρόχους με κοντά πανταλόνια και ή Γενοβέφα με πλεξίδες. Ο έρωτας αυτός ο άγνός εμπνέει στο συγγραφέα λόγια της πιο ποιητικής άμορφιάς. Με τόν καιρό ο έρωτας των δυό νέων γίνεται περισσότερο όρητικός. Η φύση ζητάει τού δικαιώματά της. Μόνο με φοβερές ψυχικές άγωνίες κατορθώνουν οι δυό άγαπημένοι να νικήσουν τη φύση. Μά στο τέλος δε μπορεί πιά ο μεγάλος πόθος τού Ρόχου και της Γενοβέφας να υποχωρήσει. Ο άγώνας της παρθενιάς των δυό νέων κατά τού παντοδύναμου έρωτα, τελιώνει εκεί όπου συνήθως τελιώνει κάθε τέτιος άγώνας, στην ένωση των δυό αγαπημένων. Ότι τού τέλος αυτό είναι ο γάμος, δε βιάφτει την άμορφιά τού έργου, γιατί τέτιοι γάμοι στηρίζονται άπάνω σε πολλή ήθική βάση, και δεν υπάρχει φόβος να χαλάσουν, σαν τόσοι γάμοι της σημερινής άστυκής κοινωνίας.

Τού πιο χαρακτηριστικό τού έργου αυτού είναι ο

τρόπος, με τὸν ὁποῖο ὁ συγγραφεὺς καταγίνεται στὰ πρὸ λεπτὰ ζητήματα τοῦ ἀνθρώπινου καὶ ζωικοῦ βίου, ὅπως τῆς ἡθῆς τῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν καὶ τοῦ ὕλικου ἔρωτα. Ἡ σεμνότης τῆς γλώσσας μᾶς κάνει νὰ νομίζουμε πὼς ἕνα τέτιο βιβλίον σὺν τὴν «Παρθενία» τοῦ Πόντεν, δὲν ἔχει μονάχα φιλολογικὴ ἀξία, μὰ καὶ ἐπιστημονικὴ — διδαχτικὴ. Μὰ ποῦ νὰ περιμένει κανεὶς ἀπὸ τοὺς δασκάλους τῆς σημερινῆς ἀστικῆς κοινωνίας, ποῦ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἰδρῦει πορνεία καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπαγορεύει στοὺς κληρικούς τὸ γάμο, νὰ συστήσουν στὰ παιδιά τέτιζ «όχι ν» ἔργα! Καλύτερα νὰ μένουν τὰ παιδιά στὸ σκοτάδι, γιὰ μεγάλη ζημιὰ, πολλὰς φορὲς, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ κορμιοῦ τους!

Ἄλλὰ ἔργα τοῦ Ζόζεφ Πόντεν εἶναι «Τὸ νησί», «Οἱ τραγοκαβαλλάρηδες», (Die Bockreiter). «Ὁ μάστορας», «Ἐπτὰ πηγές», «Πέτρος Ἰούστους» καὶ μὴ «Ἐισαγωγή στὰ ἔργα τοῦ Ἀλφρέδου Ρέτελ». Ὁ συγγραφεὺς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους πεζογράφους τῆς σημερινῆς γερμανικῆς φιλολογίας. Τὸ καλλιτεχνικὸ του στυλ καὶ ἡ ἰδεολογία του τοῦ ἔχουν ἐξασφαλίσαι μὴ πρώτη θέση στὸ γερμανικὸ Παρνασσό, ποῦ τοῦ ἀξίζει ὀλίγη δόξα. Εἶναι ποιητὴς, καλλιτέχνης, ἐπιστήμων, καὶ ἀνθρωπιστὴς στὰ ἔργα του. Ἡ πατριδα του εἶναι ἡ ἐπαρχία τοῦ Ρήνου, ὅπου γεννήθηκε στὰ 1883.

Ἄλλα τὰ ἔργα του ἐγράψανε στὴ «Deutsche Verlagsanstalt - Stuttgart».

Μόνιμο

ALEX. STEINMETZ

Ἡ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΕΒΙΔΑΡΟΣ

Ἀγαπητὲ «Νουμᾶ»

Σὺν ὁ Λεβίδαρος καὶ ὅλα τὰ ἑταίριά του δασκαλισμοῦ βγήκανε νὰ πολεμήσουνε τὴ ζωὴ ποῦ λέγεται δημοτικὴ γλῶσσα, ἄκου τί γράφει ὁ πατριώτης μου Λασκαράτος στὴν Ἐφημερίδα του «Λύχνος» γιὰ τὴ γλῶσσα τοῦ Λεβίδαρου:

Ἀριθ. 1. 5—5—1859. Ἄρθρον εἰς τὸ λογιολογικὸν (ἔτσι ἔλεγε τὸ καθαρεβουσιάνικον) θέλει τυπώνονται ἀφοῦ πρώτα μεταφρασθοῦν εἰς τὸ γερμανικόν.

Ἀριθ. 3. 10—8—1859. Παρακαλεσμένοι νὰ ἀναγγελλομε τὸν Ὁρφέα τοῦ Κυρίου Λιβαθινόπουλου εἰς τοὺς ἀναγνώστες μας λέγομεν ὅτι, τὸ περιοδικὸ τοῦτο περιέχει ἀποσπάσματα καὶ ἀνέκδοτα τὰ ὁποῖα ἂν ἦταν γραμμένα σὲ μὴ γλῶσσα ἐνὸς οἰουδήποτε ἔθνους, ἤθελε ἀπολεῖν τοὺς ἀναγνώστες τοῦ ἔθνους ἐκείνου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα εἰς τὴν ὁποία εἶναι γραμμένα δὲν εἶναι κανενὸς ἔθνους, κανένα ἔθνος δὲν μπορεῖ νὰ ἀπολεῖται ἀπὸ τὰς ἀνάγνωσας ποῦ προσφέρει ὁ κύριος Λιβαθινόπουλος. Ἡ Λογιολογικὴ, ὡς ἡ Γραβαρική (γλῶσσα ποῦ τὴ φτιάσανε στὸ Ἀηξοῦρι δύο ἀδελφία Γράβαρη) δὲν εἶναι γλῶσσες ἐθνῶν, ἀλλὰ φαντασίαι ἀτόμων. Ἡ Γραβαρική εἶναι τελειότερη καὶ ἀσχηκρίτως προτιμότερη ἀπὸ τὴ λογιολογικὴ.

Ἀριθ. 17. 27—12—1860. Προχθὲς μᾶς ἐστάληκε κάποιον φυλλάδιον δὲν τὸ διαβάσαμε· ἐπειδὴ γραμμένα στὸ λογιολογικὸν δὲν τὰ διαβάζομε.

Ἀριθ. 26. 4—6—1861.—Τὸ σύγγραμμα τοῦτο (éducation des mères de famille τοῦ L. Aimé Martin), ἂν τὸ ἐμεταφράζανε στὴ γλῶσσά μας, ἤθελε ἀπολεῖν τὸ ἔθνος περισσότερο ἀπ' ὅσα ποτὲ ἐμεταφράσανε οἱ λογιώτατοι ὅλοι ἐνωμένοι.

Ἀριθ. 27. 22—6—1861 Ἰδοὺ τώρα, φίλοι συνηθισμένοι, ὡς παρουσιάσω τὸν Κύριον Σούτσο, Κριτικὸν Λογιώτατον καὶ ποιητὴν Ἀττικόν. Μὴν τὸν ἐνοχλήσετε ὅμως ζητοῦντες τοῦ ἀττικῶν ἄλλας, ἐπειδὴ ὁ Κύριος Σούτσο φρονεῖ ὅτι τ' ἴλατι νὰν τὸ βῆμα καθένας στὸ πῦλον τοῦ (γράφει τὸ τραγοῦδι τοῦ Σούτσου «εἰς τὸν ὁραῖον Βόσπορον» καὶ ἐξακολουθεῖ). Τὰ ποιητικὰ οὐρανοκλάσματα τοῦ Κυρίου Σούτσου θέλει περάσουνε στοὺς ἀπόγονούς μας γιὰ νὰν τοὺς δείξουνε πὼς μὴ φορὰ οἱ πρόγονοι τοὺς ἐσηθούσανε νὰ κλειότανε μὲς στὸ γραφεῖόν τους νὰ φτιάχνουνε γλῶσσες· γλῶσσες παστές, ὅπου τὰς ἐπαρουσίαζαν ἔπειτα στὸ ἔθνος γιὰ γλῶσσες χλωρὲς, καὶ ὅλοι τὰς ἐθαυμάζανε· μὰ κανεὶς δὲν ἤξερε σὲ τί ἐμπορούσανε νὰ χρησιμοποιήσουνε.

Ἀριθ. 46. 21—5—1868. Οἱ λογιώτατοι ἔχουνε σύστημά τους νὰ λένε, σὲ γλῶσσα δυσκατάληπτη, πράγματα ποῦ καὶ ἂν ἐνοοῦντο, δὲν θὰ ἀπολεῖν. Ἄν ἐξεναντίας ἐλέγανε σὲ γλῶσσα ἐνκατάληπτη, πράγματα ποῦ ἐνοοῦμενα νὰ ἀπολεῖν, ἤθελε εἶναι οἱ εὐεργέτες τοῦ ἔθνους τῶν.

Ἐπίσης στὸ τέλος τῆς στιχογραφικῆς του γράφει: «Ἡ ἀφυσικότητα εἶναι τὸ μπερδεμα τῶν ἰδεῶν μέσα στὸ μπερδεμα τῆς συντάξεως· εἶναι τὸ στίγμα τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος· ἡ μονομανία τῶν ἀποπλανημένων λογιωτάτων ἢ δυστυχία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους! Ἡ δυστυχία του, ἐπειδὴ ἔθνος, τοῦ ὁποῖου οἱ λόγοι (ἔτσι ἔγραψαν τότε ὅλοι) ἔχουνε γι' ἀρχὴν τοὺς νὰ γράφουν καὶ νὰ μιλοῦν σὲ τρόπο ποῦ οἱ ἑξω αὐτῶν βλέποντες, βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι· ἀκούοντες, ἀκούωσι καὶ μὴ συνιδῶσι... ἐκεῖνον τὸ ἔθνος δὲν εἶναι προορισμένο γιὰ νὰ μείνῃ ἐλεύθερον. Ἰκεῖνοῦ τοῦ ἔθνους τοῦ φυλάττεται ἡ δουλεία, καθὼς τοῦ γεωργοῦ τοῦ φυλάττεται ὁ καρπὸς τοῦ σπόρου ποῦ ἔσπειρε, καὶ παρακάτω πρέπει νὰ πασχίζομε νὰ γράφομε καθὼς μιλοῦμε· καὶ νὰ γράφομε τὰ λόγια δίχως περιττὰ ἢ πολὺτροπα γράμματα.»

Καὶ στὴν προειδοποίησιν ποῦ γράφει μπροστὰ στὸ τραγοῦδι τοῦ «τὸ Ἀηξοῦρι» λέει

«Ἄν προτιμᾶω τὴ γλῶσσά μου ἀπὸ κάθε ἄλλη εἶναι γιὰ ἐστοχάσθηκα πὼς τὰ δόντια μόνον ἤμποροῦνε νὰ βγαίνονε ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀνθρώπων μὰ ἡ γλῶσσα ποτέ».

Ἀυτὰ ἔγραφε ὁ Λασκαράτος γέροντας καὶ ἐκείνος ἀσπρομάλλης ἀλλὰ μὲ τὴ φαιὰ οὐσία στὴ θέσιν τῆς· ἀγῶνας ὅμως γιὰ νὰ μιλῶσε ἀπὸ βῆμα δημοτικῶν γιὰ νὰ παρασύρει τὰ μαντρόσκυλλα τοῦ συντάγματος, ἀλλ' ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς ἀλήθειας γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν ἀνθρώποι ποῦ δὲν ἐκουνιδωντὰ τ' ἀφτιά τους. Ἄν σοῦ περισσέβει καμιά γωνίτσα δημοσίερα.

Μὲ ἀγάπην
ΧΑΡ. ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΚΑΜΩΜΑΤΑ

Ἄγαπητέ Νουμά,

Σ' ἔνα ἀπὸ τὰ περασμένα σου φύλλα εἶδα ἓνα γράμμα πού σου ἔστειλε ἓνας συμμαθητής μου. Αὐτὰ ὅμως πού σου ἔγραφε δὲν εἶταν παρὰ λίγα, μὰ πολὺ λίγα πράγματα, ἀπ' ὅσα μπορούσε νὰ σοῦ γράψει.

Δὲ θέλω μὲ τὸ γράμμα μου τοῦτο νὰ πειράξω στὴ φιλοτιμία τὸ γυμνασιάρχη μου, γιατί καταλθαίνω πὼς δὲν εἶναι σωστὸ τώρα πῶφυγα ἀπὸ τὰ δόντια του νὰ τοῦ παίξω μιὰ τέτια φάρσα, ἀλλὰ θέλω μοναχὰ νὰ δείξω σὲ κείνους πού θάχουν τὴν καλοσύνη νὰ διαβάσουνε τὸ γράμμα μου, σὲ τί ἐπιχειρήματα στήρζονται οἱ καθαρευουσιάνοι, καὶ πὼς μὲ κάποια ἄγαρμα κινήματά τους δείχνουνε τὴν ἀδυναμία τους.

Πρῶτα πρῶτα λοιπόν — καὶ τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερο — ὁ κ. Γυμνασιάρχης μας γέμισε τὸ πορτοφύλι του μὲ 30 χιλιάδες δραχμὲς ἀπὸ ἓνα βιβλίον πού ἔκανε στὴ Δημοτικῇ, γιὰ τὴν Τρίτη ἢ Τέταρτη — δὲν ξαίρω καλὰ — τάξη τοῦ Δημοτικοῦ. Αὐτὸ μού φαίνεται πὼς εἶναι μιὰ μεγάλη παράβαση τῆς ιδέας τοῦ κ. Γυμνασιάρχου, καὶ μιὰ κάπις ὑποστήριξη τῆς Δημοτικῆς.

Τώρα, ἓνα ἄλλο σημεῖο τῆς ἀσασίας τοῦ χαρακτήρα του εἶναι τοῦτο : «Ὅταν ξηγούσαμε τὸν «Οἰδίποδα ἐπὶ Κολωνῶν», συναντούσαμε πολλές φορές φράσεις πού ἀρχίζαν ἀπὸ τοῦτες τίς λέξεις: π α τ ε ρ μ ο υ ἢ τ έ κ ν ο ν Ἄ ν τ ι γ ό ν η, καὶ ἄλλες παρόμοιες, καὶ μεις, ἔχοντας στὸ νοῦ πὼς θέλει ἐξήγηση στὴν καθαρευουσιάνη, τὰ ξηγούσαμε ὅπως εἶναι, γιατί ἄλλη ἐξήγηση καθαρευουσιάνικη δὲν ὑπῆρχε, καὶ κείνος θύμωνε καὶ μᾶς ἔλεγε πὼς αὐτὴ τὴν ἐξήγηση πού δίνοimme δὲν τὴ νιώθουμε καὶ πὼς πρέπει νὰ ξηγάμε «συμφώνως πρὸς τὸ ψυχικόν μας αἶσθημα», δηλαδή πα τ έ ρ α μ ο υ, π α ι δ ί μ ο υ Ἄ ν τ ι γ ό ν η. Λοιπόν, πὼς τὸ κρίνεις ἐσὺ αὐτό;

Ὅταν ἐπιάνομε συζήτηση στὴν τάξη γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, ἂν τοιμούσε ἄλλος νὰ φέρει ἀντιρρήσεις, τοῦ ἔλεγε : «δὲν ἦλθον διὰ νὰ συζητήσω, ἦλθον διὰ νὰ διδάξω», καὶ ἔτσι ἐσηματίσαμε γινόμενα σωστῆς γιὰ τὰ διάφορα ζητήματα τὰ κοινωνικά καὶ εἴχαμε τὴν πρωτοβουλία πού ἐπάσκιζε νὰ μᾶς φυτέψει μέσα μας ὁ κ. Καθηγητῆς στὰ Ὀρθοκευτικά.

Μονα λοιπόν ἐπιχειρήματά του εἶταν πὼς ἡ Δημοτικῇ δὲν εἶναι εὐγενὴς γλώσσα, παρὰ χυδαία, καὶ κείνοι πού τὴν ὑποστηρίζουνε ἀγράφματοι, τελείωνε δὲ μὲ τὸ νὰ μᾶς συμβουλεύει νὰ γαπούμε τὴν εὐγενικὴ γλώσσα, τὴ γλώσσα πού μεταχειρίζονται οἱ μορφωμένοι.

Τὸ κίνημα πού ἔκανε καὶ ἔσκιε ἀμέσως τὴ σύνδεση τοῦ συμμαθητῆ μας, χωρὶς νὰν τὴ διαβάσει, εἶναι ἓνα σημεῖο τῆς ἀδυναμίας του νὰ μᾶς ἀποδείξει τὴν ὑπεροχὴ τῆς καθαρεύουσας. Κι ὅταν ἓνας βλέπει πὼς μὲ ὅσα κοπάνηγε τόσην ὥρα, τίποτα δὲν κατάρφερε, ἀρχίζει νὰ λέει λόγια χωρὶς νὰν τὰ σκέφεται, ὅπως εἶναι κείνα πού σοῦ γράψε ὁ συμμαθητῆς μου, καὶ παραπάνου καὶ γὰρ.

Τώρα ἄκουσε καὶ τοῦτο καὶ φράξε :

Μιὰ μέρα, ἕστερ' ἀπὸ μιὰ τέτια συζήτηση στὴν ὥρα τοῦ μαθήματος, στὸ διάλειμα ἔξακολουθήσαμε μεις καὶ μοῦπε ἓνας καθόταν ἀπὸ πίσω μου, ὅταν τοῦπα πὼς ἡ καθαρεύουσα δὲν μπορεῖ νὰ ἐπικρα-

τήσει γιατί ὁ ἐργατικὸς κόσμος δὲν τὴ μιλεῖ, πὼς σὲ 20 χρόνια ὅλος ὁ κόσμος θά'ναι μορφωμένος καὶ ἔτσι δὲν ὑπάρχει κανένα ἐμπόδιο !...

Μὰ καλὰ, θέλουνε νὰ μιλήσουνε τὴν καθαρεύουσα, ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνει αὐτό, πρέπει νὰ τὴν ξαίρουνε, ὄχι νὰ τὴν κάνουν, σὰν τὸν κ. Ὑπουργὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν σὲ μιὰ του ὀμίλια στὴ Βουλῇ, πού εἶπε : ἐδιότι πάντοτε οἱ Ἀυτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἤγοντο τῶν στρατευμάτων τῶν ἡτλ.φ. Δὲν ξαίρω ποῦ τὸν ἐβόησε αὐτὸν τὸν τύπο ὁ κ. Ὑπουργός, καὶ πὼς καὶ ἤγουντο νὰ τὸ βάξει, ἔρχεται λογικὰ στὸ ἀπ' ἐκ κλησίας.

Μὲ ἀγάπη,

Ἄγγελος Κ. Ἀντωνιάτος
Τελειόφοιτος τοῦ Γ' Γυμνασίου

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ

Στὴ Σύρα. Βιβλιοπωλεῖον Γεώρ.

Σταθοπούλου (Πρακτ. Ἐφημερίδων). Γίνονται καὶ εὐκολίες στὴν πληρωμὴ μὲ βδομαδιατικὲς δόσεις.

Στὴ Σμύρνη: Βιβλιοπωλεῖον Λ.

Ι. Στυλιανοπούλου (Δόδος Εὐαγγελικῆς Σχολῆς ἀριθ. 24).

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΗΣ

Χαλεπῆ 34

εἶναι ὁ ἀνταποκριτῆς τοῦ «Ἀθηναϊκοῦ Βιβλιοπωλείου» στὴ Σμύρνη.

Ὅστε οἱ Συνδρομητῆς τοῦ Νουμά καὶ οἱ πελάτες τοῦ Βιβλιοπωλείου μποροῦν ν' ἀπευθύνονται σ' αὐτὸν γιὰ κάθε παραγγελία καὶ πληροφορία.

ΒΓΗΚΕ:

ΤΟΥ ΓΚΑΤΕ

MINION

Β' ΕΚΔΟΣΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

ΓΑΝΙΑΡΗ & ΣΙΑ

—3 ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3—

ΔΡΧ. 2